

Lokal finansiering för lokal utveckling!

Det finns många lokala utvecklingsgrupper, ekonomiska föreningar, utvecklingsbolag och andra liknande initiativ som jobbar aktivt med utveckling i sina bygder och till det behövs oftast kapital.

Hur finansieras till exempel vindkraften, bredbandet, bymacken, butiken, friskolan och äldreboendet och hur kan det lokala näringslivet få medel till sina investeringar? I praktiken har olika modeller för "lokal finansiering" växt fram; modeller som kan ses som komplement eller alternativ till banklån och offentliga bidrag. Att spara och låna lokalt eller köpa aktier och andelar i lokala utvecklingsbolag är några sätt att skapa lokala kretslopp av de pengar som redan finns hos bygdens folk, föreningar och företag.

Hela Sverige ska leva (HSSL), Coompanion Sverige och Ekobanken har under året tagit initiativ till att skapa ett nätverk för att sprida kunskap och erfarenheter mellan aktörer runt om i landet som verkar för lokal kapitalförsörjning. I projektet "Praktikernätverket" som finansierats av Landsbygdsnätverket finns nu 27 lokala föreningar och bolag som gärna delar med sig av sina erfarenheter.

Vill ni veta mer om "lokal finansiering", göra studiebesök eller bli coachade i processen att hitta rätt lokal finansieringsform? Eller vill ni kanske anlita en "praktiker" som föreläsare? Ta då kontakt med någon av nätverkets deltagare som presenteras nedan. Ni kan också läsa mer om olika finansieringsmodeller i skriften "Handbok i lokal finansiering". (Finns att hämta under fliken projekt/lokal finansiering på hemsidan: www.helasverige.se)

Praktikernätverket för lokal ekonomi
Ulla Herlitz, Hela Sverige ska leva och Eric Edung, Ekobanken

Kontakta praktikernätverket för lokal ekonomi!

praktikernatverket@helasverige.se
www.helasverige.se

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Kontaktuppgifter:

Organisation	Hemsida	E-post	Förnamn	Efternamn	Tel.
Arilds Byalag	www.arild.se	claes.stahle@telia.com	Claes	Ståle	0705-352032
Bräknebygdens Utv. bolag	www.brakne-hoby.se	bo.strangamala@gmail.com	Bo	Nilsson	0722-311838
CB Support Nordic	www.gemenskapsforetag.nu	hb@gemenskapsforetag.nu	Håkan	Björk	070-6060073
Docksta Bordtennisklubb	www.dbt.se	hacknes@hotmail.com	Hans-Erik	Näslund	070-5602117
Fjällbete	www.fjallbete.nu	jorgen@fjallbete.nu	Jörgen	Andersson	070-6309874
Flyinge bygdebolag (svb)	www.flyinge.nu	gunnar.petersson@flyinge.nu	Gunnar	Petersson	046-52220
Framtid Oviken	www.oviken.se	info@oviken.se	Marcus	Byman	0643-445255
Hannäs Sockenförening	www.hannaes.se	kaktus_lina@hotmail.com	Lina	Jonsson	0120-411 12
Heligholm Utveckling AB	www.vamlingboprastgard.se	jan.larsson@vamlingbo.com	Jan	Larsson	0731-841433
Kallbygdens intresseförening	www.kallbygden.com	egon@kallbygden.com	Egon	Wikström	070-309 34 33
KGF Soc. Ek. Västra Götaland	www.kgf.se	claesbergqvist@telia.com	Claes	Bergqvist	033-282043
Lokalkapital Sala Heby	www.lokalkapital.se	leo@e-fabriken.se	Leo	Padazakos	070-7600433
Möklintaprojektet	www.moklinta.se & www.viimoklinta.se	bygdegard@hotmail.com	maria	Berglund	0224-801 43
Nygarn Utveckling AB	www.nygarn.se	bensgunnar@hotmail.com	Gunnar	Bendelin	0708-366165
Offerdal Vind	www.offerdalsvind.se	sekreterare@offerdalsvind.se	Toivo	Comén	0640-37033
Råne Älvdal Utveckling AB	www.ranealvdalutveckling.se	info@ranealvdalutveckling.se	Yngve	Johansson	070-209 9826
Röstånga tillsammans	www.rostangattillsammans.se	info@rostangattillsammans.se	Anna	Haraldsson	0702-779525
Samverkarna i Östernärke	www.samverkarna.se	bengt@samverkarna.se	Bengt	Bronner	070-3184525
Slite Utveckling AB	www.sliteutveckling.se	mats@sjstrommar.se	Mats	Hedström	0705-757413
Svartådalens Bygdeutveckling	www.svartadalen.nu	anitha.barrsater@euroconnect.se	Anitha	Barrsäter	070-7363682
Sätra Brunn AB	www.satrabrunn.se	tord.berglind@satrabrunn.se	Tord	Berglind	0224-54720
Tiveds Utveckling AB	www.tiveden.nu	nilsgunnarnord@gmail.com	Gunnar	Nord	08-896301
Trångsviksbolaget AB	www.trangsviksbolaget.se	carasp@telia.com	Carina	Asplund	070-6459988
Trönöbygdens ek. för.	www.tronobygden.se	lena.akerlind@soderhamn.com	Lena	Åkerlind	0703-508066
Virestads förskola ek.för.	www.virestadsfriskola.se	daniel@virestadsfriskola.se	Daniel	Uppsäll	0768-617000
Virserum Köping AB	www.virserum.se	hogarp@gmail.com	Carl	Samuelson	0495-30000
Vuollerimbygden i Utveckling	www.viut.se	audun@qel.se	Audun	Otterbech	070-6601166

Kort beskrivning av Praktikernätverkets deltagare:

Arilds byalag har bildats för att få större inflytande över den egna orten. Nu sköter byalaget en badplats, en vägförening, hamnen etc. Det finns planer på att bilda ett bygdebolag.

Bräknebygdens Utvecklingsbolag bildades av Hoby företagarförening och Bygd i Samverkan Utvecklingsbolag. Syftet är att skapa hållbar tillväxt i Ronnebys kommuns västra kommun del genom att utveckla turism, befintligt näringsliv, attrahera nya företag och verka för ett positivt näringslivsklimat.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

CB Support Nordic är Gemenskapsföretagens supportorganisation för en standardiserad modell för social business; en ideell förening äger ett företag i aktiebolagsform. Företaget har sociala, samhälleliga mål och återinvesterar sina vinster. Ett exempel är Hälsogemenskapen i Jörn vars mål är att verka för en frisk befolkning på orten. De driver en vårdcentral och en tandläkarmottagning.

Docksta Bordtennisklubb bildades på 60-talet och äger nu flera bostadshus med totalt 60 lägenheter mitt i Docksta, linbanan till slalombacken samt egen stugby och äventyrsanläggning för barn. De driver Skulefestivalen och äger en förskola/skola som kommunen tidigare planerade att lägga ned.

Fjällbete startades av bönder i Åredalen efter att man konstaterat att jordbruket gick snabbt och stabilt utför, alltmedan turismen bara växte och växte. Idag har Fjällbete 150 delägare i en ekonomisk förening. Den består av bönder, renskötare, hantverkare, restauranger, hotell, upplevelseföretag, utbildningsföretag, butiker, församlingar och vanligt folk som vill spara pengar i något de tror på. Tillsammans äger de nu bland annat en större traktor, 380 får, en fälthack, diverse redskap, byggnader, och ett gammalt mejeri.

Flyinge Bygdegemenskapsaktiebolag (svb) är ett aktiebolag med särskild vintutdelningsbegränsning, som startades redan 2006. De har efterhand köpt flera fastigheter för uthyrning till både enskilda och företag. De vill utveckla ett landsbygdsutvecklingscentrum till gagn för bygden. Bygdebolagets störste ägare är den ideella föreningen Flyinge Utveckling som också startat en bygdefond. Med hjälp av den årliga avkastningen beviljas bidrag till för bygden olika viktiga ändamål.

Framtid Oviken är ett leaderprojekt (delvis finansierat av EU) som startades våren 2010 och som pågår fram t.o.m våren 2013. Projektet syftar till att utveckla Ovikenbygden på ett långsiktigt hållbart sätt genom ett gott samarbete med kommunen. Just nu projekteras en ny mötesplats där alla ska känna sig välkomna. Projektet är beräknat till 25 miljoner kronor. Ett första steg är att få in en miljon kronor i intresseanmälningar för tecknande av aktier från byborna. Andra mål är ökad inflyttning och tre nya stabila företag på tre år.

Hannäs SockenFörening är en ideell förening som bildades år 2002. Föreningens syfte är att med ekonomiska medel som gåvor, arv och bidrag främja utvecklingen i Hannäs socken genom turismbefrämjande åtgärder, stöd till samhällsservice, dagis, skola och äldreboende etc. Hannäs utvecklingsgrupp arbetar bland annat med landsbygdsutveckling inom skola, barnomsorg, vägar, turism, IT och äldreomsorg. Bygg och Bo i Hannäs ekonomiska förening bildades för att bygden behövde fler hyresbostäder.

Heligholm Utveckling AB är ett lokalt utvecklingsbolag på Gotlands sydspets med 400 aktieägare med uppgift att stödja näringslivets utveckling i området. År 2003 förvärvade bolaget Vamlingbo Prästgård som utvecklats till en av Gotlands större besöksplatser med "Museum Lars Jonsson", naturum, Vamlingbo Trädgårdar och Forum Östersjön.

Kallbygdens Intresseförening bildades främst för att söka bygdemedel för vattenkraft. De senaste 20 åren har infrastrukturen i bygden byggts upp, som butik, skola, vindkraftverk etc.

COMPANION

Ekobanken
ekologiskt - socialt - kulturellt

**Hela Sverige
ska leva!**

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Kreditgarantiföreningen Social Ekonomi Västra Götaland ska stödja den finansiella utvecklingen av den sociala ekonomins organisationer i Västra Götaland såsom föreningar, kooperativ, stiftelser, byalag, samfund, lokala utvecklingsgrupper och sociala företag.

LokalKapital Sala-Heby AB har utarbetat en modell för att hjälpa nya och befintliga företag att utvecklas. Med kapitalandelslån som instrument erbjuds en långsiktig kombination av riskkapital och affärskompetens till företag/föreningar som har svårt att finansiera sin verksamhet.

Möklintaprojektet startades för att få en näringslivsutveckling i bygden inom främst turism- och besöksnäringen. På ett år har projektet lyckats att gå ifrån obefintlig marknadsföring gällande besöksnäringen till att nu ha en turisthemsida, broschyrer m.m. som informationskanaler, vilket har resulterat i att besökare/turister "hittar" till Möklinta. Som ett led i satsningen har flera företag inom besöksnäringen startats, bl.a. två nya boenden och ett kafé. Hösten 2011 invigdes ett bygdecenter i Möklinta. Bygdecentret tillhandahåller turistinformation samt lokal- och företagservice.

Nygarn Utvecklingsbolag är bildat för att utveckla och skapa förutsättningar för näringslivet på östra Gotland i området som kallas för Östergarnslandet. Bolaget äger och är hyresvärd för fastigheten Skolhuset i Östergarn.

Offerdalsvind ekonomisk förening har varit verksam sedan 2004. De äger ett vindkraftverk som producerar ca 4 300 000 kwh/år. Föreningen producerar energi till medlemmarnas egen konsumtion. För närvarande är de c. 300 medlemmar som äger 1-700 andelar var. Dom flesta äger i storleksordningen 5 - 10 andelar.

Råne Älvdal Utveckling AB ska skapa tillväxt i Råne Älvdal genom att verka för nyetablering av företag och företagsutveckling samt initiera och driva projekt för företagsutveckling. Bolaget har idag tre aktiva projekt inom företagsutveckling ; turism- VISIT Rane river samt öppna landskapet med betande djur där målet är att bilda ett bygdegemensamt Agrocenter. Arbetet sker i nära samarbete med befintliga företagare och andra för området viktiga verksamheter. Verksamheten ska bedrivas på ett sådant sätt att det långsiktigt ger egna intäkter

Röstånga Utvecklingsaktiebolag svb. bildades av två anledningar, dels för att de saknade ett verktyg för att kunna gå in i "högrisk"-projekt (t. ex. fastigheter), dels för att de såg möjligheter att kunna driva en del kommersiell service/verksamheter lokalt.

Samverkarna i Östernärke vill utveckla förutsättningar för att leva, bo och verka i Östernärke genom att främja befintliga företag och skapa förutsättningar för nyföretagande samt värna om föreningslivet. Samverkarna jobbar mycket med nätverkande och använder sin hemsida som ett nav för kommunikation och utbyte av information. Föreningen har bland annat drivit ett projekt för att få igång olika arbeten kring lokalt kapital och nya finansieringsmöjligheter.

COMPANION

Ekobanken
ekologiskt - socialt - kulturellt

**Hela Sverige
ska leva!**

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Slite Utveckling AB ska fungera som katalysator för att etablera företag i Slite och på Gotland. Bolaget skall tillhandahålla infrastruktur i form av kontorslokaler och produktionsytor.

Svartådalens bygdeutveckling är sedan 2002 en satsning för ta tillvara ortens möjligheter att bo och verka där. I satsningen ingår t. ex. näringslivsutveckling, turism, kultur och andra aktiviteter. Idag finns en spirande turism. Bland annat har vandrings- cykel- och kanotleder samt boendeanternativ etablerats. Föreningen funderar även på hur man långsiktig kan lösa ortens kapitalförsörjning.

Sättra Brunn Hälsobrunn ekonomisk Förening bildades för att rädda en 300-årig kulturskatt från försäljning och styckning då den var satt under konkursförvaltning. Nu drivs verksamheten, bestående av ett konferenscenter och ett spa, i aktiebolagsform.

Tiveds Utveckling AB, ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning, bildades när Tivedstorp (kombinerat vandrarhem och kaffestuga) var till salu. Avsikten var att med Tivedstorp som bas, bidra till bygdens utveckling.

Trångsviksbolaget AB bildades år 2000 för att verka för bevarandet av viktig samhällsservice och infrastruktur, erbjuda mentorskap och finansiell rådgivning till nya företagare, bidra till utvecklingen av entreprenörskap i skolan och att driva olika utvecklingsprojekt i Trångsviken. Under de senaste åren har stort fokus legat på att skapa ett finansiellt resurscentrum i byn. Nu finns EkoNord Invest, Mittkapital, Trångsvikskassan och Soft Financing etablerade med ett sammanlagt riskkapital på cirka 350 miljoner. Trångsviksbolaget har byggt två nya industrihus och medverkat vid ett antal generationsskiften inom företag.

Trönöbygden ekonomisk förening bildades för att överta driften av Söderhamns kommuns deltidsbrandkår. Idag äger föreningen tre fastigheter; Brandstationen, Bystugan (med kontor) och Lanthandelsfastigheten. Man bildade tidigt också ett Bygdekonto knutet till JAK. Bland annat stödsparar Söderhamns kommun en miljon kronor på kontot.

Virestads Friskola ekonomisk förening startade friskola och fritidsverksamhet 2009, året efter att kommunen stängde skolan. Friskolan drivs i Virestad i Älmhults kommun. Utvecklingen har gått framåt varje år och nu drivs även förskola i Virestad och grannbyn Bråthult. Skolan har utökats och nu finns 120 barn i verksamhet från förskola och skola upp till år 6. Skolan ingår idag bland de fem största arbetsgivarna i kommunen utanför tätorten.

Virserum Invest AB är ett lokalt investmentbolag med syfte att främja näringslivets utveckling i Virserum. Företaget äger och driver ett företagshotell i centrala Virserum och är delägare i Prolympia Virserum AB, som ansvarar för all skolverksamhet från förskola till och med högstadieskola i Virserum.

Vuollerimbygden i Utveckling (ViUt) är en öppen grupp med syfte att arbeta fram en fungerande, väl förankrad lokal utvecklingsplan för Vuollerimbygden. Detta för att bidra till att Vuollerimbygden även för framtiden ska vara en attraktiv och levande bygd. Gruppen bildades på ett folkmöte i februari 2010.

COMPANION

Ekobanken
ekologiskt - socialt - kulturellt

**Hela Sverige
ska leva!**

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden